

L'hora i la tornada de Castellet

Es presentarà a Sitges, el divendres 4 de desembre, l'últim llibre de J. M. Castellet, *Seductors, il·lustrats i visionaris*, i l'antologia de Francesco Luti *Poesia spagnola del Secondo Novecento*. Intervindran també, junt als dos autors, Vinyet Panyella i Carme Riera

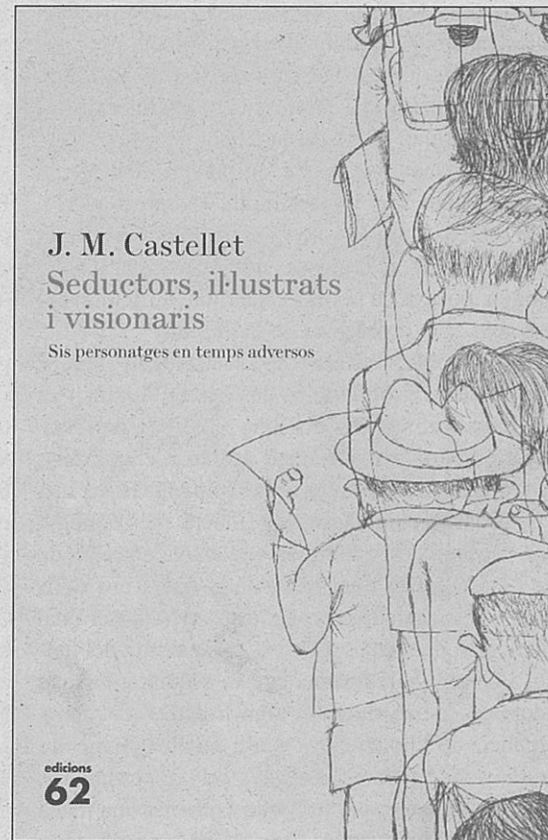
Acaba de sortir a la venda i es presentarà el 4 de desembre a la biblioteca Santiago Rusiñol, a les 20 hores, *Seductors, il·lustrats i visionaris* (Edicions 62) de Josep M. Castellet. *El Mestre*, Premi Nacional de Cultura 2009 a la trajectòria Professional i Artística, torna per a fascinar-nos amb sis 'retrats' de companys i amics que al llarg de molts anys el van acompanyar en la seva incansable tasca cultural. Quan dic cultura em refereixo al treball editorial, intel·lectual i de crític literari. La seva obra és determinant en les lletres de la península, entre les seves *pietre Miliari*, *La hora del lector* (1957); una antologia clau *Veinte años de poesía española* (1960); *Poesia catalana del segle XX* (1963) i *Nueve novísimos poetas españoles* (1970). Però també proses personals com *Els escenaris de la memòria* (1988) i *Dietari de 1973* (2007), que es relacionen directament al Castellet més íntim d'aquesta recent entrega.

A través del gènere de les memòries, que el Mestre domina bé, l'autor fa sis originals retrats en un llibre que ha anat modelant al llarg dels anys, deixant-nos una ulterior petjada sense estalviar-se els costats menys accessibles d'aquestes amistats en els anys adversos del franquisme, *Sis personatges en temps adversos*, és el subtítol.

Castellet tenia quelcom pendent amb sí mateix, quelcom que només un escriptor veu; i amb el filtre de la memòria i l'ajut d'algunes cartes de l'amic Castellet els anys que va freqüentar Manuel Sacristán en el capítol més ampli del llibre. Des dels anys de batxillerat, fins la mort del filòsof, passant pels actius anys de la revista *Laye*, sense oblidar les diferents posicions dels dos en algun moment de la vida, sobre temes estimats per ells: la cultura i la política. I el record de Sacristán es

barreja amb les vivències del Mestre en una època on Castellet va anar a raure a un sanatori antituberculós de Puig d'Olena.

En les fluïdes pàgines desfilen altres *seductors* i les seves vivències compartides. Amb Carles Barral en la joventut i en moments tòpics com

quan va haver de canviar el rumb a la literatura que es pulicava als cinquanta i seixanta. La visita a la tomba de Machado el 1959, i els anys dels premis de Formentor que van transformar aques-

tes trobades mallorquines en referència constant per a l'edició europea. La dificultat, l'entusiasme i la presa de consciència que un dia hi hauria un canvi, i que tot canvi sempre comença per un primer pas. En les planes criatallines de prosa pura de narrador, apareix sempre el binomi Barral-Calafell, i Goytisolo, Jaime Gil de Biedma i altres que van fer realitat aquest projecte.

També Gabriel Ferrater va participar d'aquest *rinascimento* de la cultura literària a Espanya; el seu retrat és viu, irònic i ens revela un Ferrater íntim, tant que de vegades es té la sensació d'estar amb ell, amb Castellet, Barral, Giulio Einaudi i altres asseguts, a la vora del mar, a Tunísia el 1967.

En els fulls dedicats a Joan Fuster, es barregen altres records i esdeveniments. En aquells sobre Alfonso Comín es respira una amistat i un afecte sincer vers un intel·lectual compromès amb la realitat del seu temps, i Castellet traça una figura molt humana i profundament unida a la poesia que sempre el va acompanyar fins la seva prematura mort.

Finalment Terenci Moix en un retrat autèntic a l'escenari d'Egipte durant un viatge al gener de 1969, que tenia regust a 'missió política'. Aquí treu el cap el comandant Líster i el descobriment, per a mi, d'un Líster sitgetà, que quan podia s'escapava a la Vila per a curar-se les ferides entre una batalla i altra. Sitges, on Castellet ocostumava a refugiar-se a la seva casa d'estiu amb la seva esposa; aquest Sitges moltes vegades surt al llibre com a presència constant i discreta.

És un honor que el *Mestre* m'hagi demanat presentar els seus *Seductors*, i que al seu costat vagin els *meus poetes*. Sí, perquè ell mateix, en aquesta ocasió sitgetà, parlarà de la meua *Poesia spagnola del Secondo Novecento* (Vallecchi, Firenze, 2008), un treball que ha costat molts anys de dedicació a la poesia espanyola, la mateixa a qui Castellet, més que altres en el seu temps, ha emprès com una petita barca *per l'alto mare aperto* vers el merescut port de la llibertat i la democràcia.

Francesco Luti